

Abstract

The doctoral dissertation: *The premarital formation in the Białystok Archdiocese. The pastoral study on the basis of the research of the high school graduates* shows the current state of premarital formation in the Archdiocese of Białystok. According to the subtitle of the doctoral thesis the main source is the results of surveys conducted by the author in the environment of high school graduates. The results of this research will allow us to learn about the essence of sacramental marriage and the conditions that must be met in order to consciously take a marriage. In addition the respondents answered questions about current threats to marital and family life and expressed their opinions on the preparation for the sacramental marriage. Following statistical analyses and pastoral interpretation, pastoral indications have been formulated, the application of which may have a positive impact on the organisation of premarital formation and on the activities of those involved in the formation of further, closer and direct preparation for marriage.

The surveys are of an exploratory and diagnostic nature their issues have been presented in such a way that the results obtained can form the basis for pastoral conclusions. In this way pastoral activities can begin to adapt to the real and real problems of young candidates for sacramental marriage. Undertaking research on premarital formation in the Archdiocese of Białystok is therefore closely linked to the need for a closer understanding of the subjects and conditions that may determine the organisation of formation in the context of socio-cultural change. In this way pastoral activities can begin to adapt to the real problems of young candidates for sacramental marriage.

Streszczenie

Celem tej dysertacji doktorskiej pt.: *Formacja przedmałżeńska w archidiecezji białostockiej. Studium pastoralne na podstawie badań młodzieży maturalnej* jest ukazanie aktualnego stanu formacji przedmałżeńskiej w archidiecezji białostockiej. Zgodnie z podtytułem rozprawy głównym źródłem są wyniki badań ankietowych przeprowadzonych przez Autora w środowisku maturzystów. Uzyskane wyniki badań pozwolą poznać wiedzę młodych ludzi na temat istoty małżeństwa sakramentalnego i warunków, które trzeba spełnić, aby świadomie złożyć przysięgę małżeńską. Poza tym respondenci odpowiadali na pytania dotyczące aktualnych zagrożeń dla życia małżeńsko-rodzinnego i wyrazili swoje opinie na temat przygotowania do zawarcia sakramentalnego związku małżeńskiego. Po przeprowadzeniu analiz statystycznych i interpretacji pastoralnej zostały sformułowane wskazania pastoralne,

których zastosowanie może mieć pozytywny wpływ na organizację formacji przedmałżeńskiej i działalność osób zaangażowanych w przygotowanie dalsze, bliższe i bezpośrednie do małżeństwa.

Przeprowadzone badania ankietowe mają charakter eksploracyjno-diagnostyczny, a ich problematyka została ujęta w taki sposób, aby uzyskane wyniki mogły stanowić podstawę do sformułowania wniosków o charakterze pastoralnym. Podjęcie badań nad formacją przedmałżeńską w archidiecezji białostockiej jest zatem ściśle związane z koniecznością bliższego poznania jej „podmiotowych” i „przedmiotowych” uwarunkowań, które mogą determinować organizowanie formacji w kontekście szybko zmieniających się warunków społeczno-kulturowych. Dzięki temu duszpasterskie działania można zacząć dostosowywać do realnych i rzeczywistych problemów młodych kandydatów do wstąpienia w sakramentalny związek małżeński.